

PLÁN
VLASTIVĚDNÉHO
MUZEA
V ŠUMPERKU

2025

VLASTIVĚDNÉ **muzeum**
V ŠUMPERKU

příspěvková organizace
zřizovaná Olomouckým krajem

WWW.MUZEUM-SUMPERK.CZ

Hlavní třída 22, Šumperk, IČO: 000 98 311

Základní údaje

Vlastivědné muzeum v Šumperku, příspěvková organizace, se sídlem Hlavní třída 22, Šumperk, IČO 000 98 311, statutární zástupce PhDr. Marie Gronychová, ředitelka.

Webové stránky organizace: www.muzeum-sumperk.cz, e-mail: vmsumperk@muzeum-sumperk.cz, telefon: 583 363 070, ID datové schránky: 74xmakr.

Vlastivědné muzeum v Šumperku, příspěvková organizace, bylo zřízeno na základě zřizovací listiny vydané Olomouckým krajem 17. 3. 2003, s platností od 20. 5. 2003. Hlavní činností je plnění funkce muzea dle zákona 122/2000 Sb. v platném znění.

Vlastivědné muzeum v Šumperku je zapsáno v obchodním rejstříku vedeném u Krajského soudu v Ostravě, oddíl Pr, vložka 780. Je právnickou osobou a vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese zodpovědnost z těchto vztahů vyplývající.

Vlastivědné muzeum v Šumperku, příspěvková organizace, spravuje 5 zařízení:

Muzeum v Šumperku, Muzeum v Mohelnici, Muzeum v Zábřehu, Památník Adolfa Kašpara v Lošticích a Lovecko-lesnické muzeum na zámku Úsov.

I. ÚVOD

Plán Vlastivědného muzea v Šumperku (dále jen VM Šumperk) pro rok 2025 byl vypracován v souladu se směrnicí Olomouckého kraje Pravidla hodnocení ředitelů příspěvkových organizací zřizovaných Olomouckým krajem¹ a směrnicí Rady Olomouckého kraje č. 3/2022² s důrazem na plnění všech základních funkcí muzea včetně dodržování standardů veřejných služeb, akcentováno bude regionální působení organizace, vymezené jak zřizovací listinou, tak charakteristikami sbírek v CES. Současně plán a krátkodobá koncepce akceptují také základní cíle stanovené Státní kulturní politikou 2021–2025³ a Koncepcí rozvoje kultury, kreativity a památkové péče Olomouckého kraje pro období 2022–2029⁴ (dále jen Koncepce) a také cíle stanovené v Plánu rozvoje Vlastivědného muzea v Šumperku na delší období 2024–2026. Akční plán na rok 2025 nebyl v době tvorby tohoto plánu ještě zveřejněn.

Následující rok 2025 bude determinován zejména plánovanou velkou investiční akcí, a to rekonstrukcí tzv. červené budovy v areálu robotárny, a s tím rovněž souvisejí přípravné práce na vytvoření jak nových pracovišť, tak také expozice. Současně bude probíhat stěhování depozitářů do další nově nabyté budovy v areálu robotárny.

Plán na rok 2025 respektuje zásady Koncepce rozvoje kultury, kreativity a památkové péče Olomouckého kraje pro období 2022–2029 (dále jen Koncepce), která rámcově vymezuje základní směřování kultury pro budoucí sedmileté období. Kultura je zde chápána v širším smyslu v kontextu socioekonomického rozvoje kraje s důrazem na spolupráci a koordinaci činnosti všech aktérů v Olomouckém kraji.

Dalším aspektem ovlivňujícím tvorbu plánu je tradičně fakt, že ještě není přesně známa výše příspěvku na provoz, není ani jasné, zda budou schváleny požadované investiční akce, popř. zda bude vyhověno žádostem o dotace. Prioritně musí být jako každý rok kladen největší důraz na splnění veškerých úkolů organizace vyplývajících ze zákonů (zákonné úpravy týkající se nejen hlavní činnosti muzea, ale také účetnictví, odměňování zaměstnanců, bezpečnosti práce, požární ochrany, odpadového hospodářství, hygieny, evidence smluv, spisové služby atd.), popř. z dalších opatření zřizovatele (zřizovací listina, směrnice Rady Olomouckého kraje

1 Pravidla hodnocení ředitelů příspěvkových organizací zřizovaných Olomouckým krajem, směrnice Rady Olomouckého kraje č. 2/2022 ze dne 19. 12. 2022

2 Směrnice Rady Olomouckého kraje 3/2022, upravující vztahy Olomouckého kraje a zřizovaných příspěvkových organizací a vybrané povinnosti ředitelů příspěvkových organizací

3 Státní kulturní politika 2021–2025+, vydalo MK ČR, ISBN 978-80-87546-41-3

4 Koncepce rozvoje kultury, kreativity a památkové péče Olomouckého kraje pro období 2022–2029, vydal Olomoucký kraj 2022, ISBN 978-80-7621-059-2

č. 3/2021 - Zásady řízení příspěvkových organizací zřizovaných Olomouckým krajem, Pravidla hodnocení ředitelů příspěvkových organizací zřizovaných Olomouckám krajem atd.).

Základní cíle organizace v roce 2025 jsou z hlediska kultury jako celku stanoveny jako zvyšování dostupnosti a přístupnosti kultury, účinná péče o kulturní dědictví, rozvoj kulturních a kreativních odvětví (totožné s tezemi státní kulturní politiky). Z hlediska muzeí a galerií je to pak zachování schopnosti muzeí kvalifikovaným způsobem spravovat a rozšiřovat sbírky, vědecko-výzkumnou činností prohlubovat jejich poznání a rozšiřovat službu veřejnosti. Digitalizace kulturního dědictví, zajišťující přístup veřejnosti ke sbírkám muzejní povahy a v neposlední řadě také evidenci sbírkového fondu, je aktuálně velkým tématem, které se odráží i ve strategických dokumentech celostátní i krajské povahy týkajících se rozvoje kultury.⁵ Na krajské úrovni se bude proces digitalizace odvíjet od Strategie digitalizace kulturního dědictví ve vlastnictví Olomouckého kraje. Strategie nastavuje podmínky pro provádění digitalizace sbírek včetně základních parametrů.⁶ V roce 2024 obdrželo VMŠ dotaci z Národního plánu obnovy – Digitalizace kulturních statků a národních kulturních památek II – na vybavení digitalizačního pracoviště, v roce 2025 se tak předpokládá provádění kvalitnější a rychlejší digitalizace sbírkových předmětů (opatření 3.1.2 Koncepce). Dle podmínek dotace by měly být digitalizované položky také zveřejňovány (e-sbírky.cz, popř. web muzea), tento proces by měla usnadnit úspěšná implementace nového evidenčního SW pro správu sbírek a prezentačního portálu, který byl v roce 2024 vybrán zřizovatelem v rámci vyhlášené veřejné zakázky.

Digitalizace sbírkového fondu a jeho zpřístupnění na webových stránkách umožňují přístup ke sbírkám široké veřejnosti, čímž je mimo jiné naplňován standard dostupnosti. On-line přístup ke sbírkám je důležitý nejen z hlediska prezentačního, ale i badatelského. Navíc digitalizované sbírky umožňují zvláštní formu prezentace na webových stránkách, a to jak v běžném zobrazení, tak v 3D podobě nebo ve formě 360° rotujících objektů. VM Šumperk vytvořilo na svých webových stránkách velmi atraktivní virtuální prohlídky expozic a výstav, kde se také uplatnilo 3D zobrazení některých sbírkových předmětů. Jedná se o prohlídky expozice v Muzeu Šumperk, expozice Pravěk Mohelnicka v Muzeu Mohelnice a nově rekonstruované expozice domácí fauny a lesnictví na zámku Úsov.

Digitalizované sbírkové předměty, zejména ve formě 3D zobrazení, a také panoramatické prohlídky expozic a krátká videa mohou sloužit i jako alternativní zpřístupnění expozic

⁵ Státní kulturní politika 2021 – 2025, Cíl 2: Účinná péče o kulturní dědictví, s. 36. Koncepce rozvoje kultury, kreativity a památkové péče Olomouckého kraje pro období 2022 – 2029, Cíl 3.1.2., s. 74.

⁶ Strategie digitalizace kulturního dědictví ve vlastnictví Olomouckého kraje pro období 2024–2030. Olomouc 2023, 61 s.

a výstav, které jsou nedostupné pro imobilní návštěvníky. V roce 2025 není v plánu zhotovení nových panoramatických prohlídek expozic, pozornost bude spíše zaměřena na atraktivní prohlídky vytvořené snímáním z dronů (k tomu opatření 1.5.2 Koncepce).

Kromě digitalizace bude stěžejním úkolem roku 2025 spolupráce při rekonstrukci „červené“ budovy v areálu šumperské robotárny, jehož zbývající část se podařilo v uplynulém období získat do vlastnictví Olomouckého kraje. „Červená“ budova bude předmětem celkové rekonstrukce realizované přímo Olomouckým krajem s pomocí dotace z EU. Podle podmínek dotace bude nutné celou akci dokončit právě v roce 2025. VM Šumperk by tak mělo (ve spolupráci s projektanty) připravit scénář jak otevřených depozitářů, tak zejména stálé expozice. V této věci již muzeum spolupracuje s neziskovou organizací Post Bellum, konkrétně s pobočkou Paměť národa Střední Morava, a v roce 2025 by tak měla být dovedena tvorba scénáře nové expozice do finální podoby (opatření 1.4.1 Koncepce a 1.4.2 Koncepce). V případě hlavní budovy se bude jednat o úpravu a vybavení těchto prostor pro potřeby depozitářů a skladů (zhotovení EPS a EZS, pořízení regálů, monitorovacích zařízení, zastínění oken apod.). VM Šumperk bude v tomto ohledu usilovat o získání mimorozpočtových zdrojů z programů ISO MK ČR na vybavení depozitářů.

Návštěvnost Vlastivědného muzea v Šumperku i tržby ze vstupného byly v roce 2023 nejvyšší za sledované desetileté období. Rok 2024 bude zřejmě v Muzeu Šumperk a Muzeu Zábřeh opět rekordní, ovšem mírný propad byl zaznamenán v Lovecko-lesnickém muzeu na zámku Úsov. Pro rok 2025 je tedy cílem alespoň udržet nastavenou laťku, ale bude to zřejmě velmi obtížný úkol (cíl 1.4 Koncepce).

Vlastivědné muzeum v Šumperku spravuje 6 sbírek muzejní povahy obsahujících 15 podsbírek zapsaných v CES, v nichž je evidováno 185 254 sbírkových předmětů (inventárních čísel, stav ke konci října 2024). Sbírkotvorná činnost, jako jeden z hlavních cílů muzea, bude pokračovat získáváním nových přírůstků obvyklými způsoby (vlastním sběrem, převody, dědictvím) důsledně v souladu se zřizovací listinou a strategií sbírkotvorné činnosti při dodržování zásad muzejní selekce. Případné nákupy sbírek budou v souladu se zákonem o účetnictví financovány z fondu investic. Podle možností budou realizovány i akvizice současného výtvarného umění, neboť VM Šumperk plní také funkci regionální galerie. Dary do muzejních sbírek mohou být realizovány pouze v souladu s platnou směrnicí Rady Olomouckého kraje upravující vztahy Olomouckého kraje a zřizovaných příspěvkových organizací. Sbírky budou odborně zpracovávány v zákonných lhůtách, evidovány a inventovány dle zákona 122/2000 Sb. v platném znění a dle vnitřních předpisů organizace.

Ani v roce 2024 se nepodařilo dořešit otázku právního výkladu inventarizace nově nabytých sbírkových předmětů, které mají vedle přírůstkových čísel také čísla investičního majetku (z tohoto titulu by měly projít řádnou inventarizací každý rok). S tím, jak roste počet sbírkových předmětů, které by měly podléhat každoroční inventarizaci souběžně s inventarizací periodickou, bude tato otázka stále palčivější a inventarizace časově náročnější.

V roce 2025 bude pokračovat třetím rokem nový (již třetí) desetiletý cyklus inventarizace. Plán je proto stanoven tak, aby všechny sbírkové předměty zapsané do roku 2022 byly minimálně jednou inventarizovány. Ve všech sbírkách (kromě uzavřených podsbírek sbírky lovecko-lesnického muzea a podsbírky současnost sbírky šumperského muzea) budou přednostně inventarizovány předměty zapsané do sbírek od roku 2013 do roku 2022. Dále bude inventarizace pokračovat podle inventárních čísel vzestupně od nejnižšího čísla. Celkový počet sbírkových předmětů inventarizovaný v tomto desetiletém cyklu bude cca 185 000 ks (stav sbírek zapsaných v CES k 31. 12. 2022). Ve všech sbírkách bude v souladu s platnou legislativou inventarizováno 10 % sbírkových předmětů. Výjimkou bude podsbírka historická sbírky lovecko-lesnického muzea, kde byla v roce 2023 provedena předávací inventarizace, může být tedy inventarizováno pouze 5 % sbírky.

K důležitým úkolům patří opět péče o sbírkový fond a zkvalitňování uložení sbírek. Při práci v depozitářích bude kladen důraz zejména na dodržování zákona a vnitřních předpisů, na korektní vedení přírůstkových knih, jejich řádnou autentizaci (razítko s číslem sbírky v CES), dopracování lokací a řádné sledování klimatických podmínek. Pozornost bude i nadále zaměřena také na ochranu sbírek muzejní povahy před krádežemi, vloupáním a požárem dle metodického pokynu MK ČR č. 1/2010. Kvalita uložení sbírkových předmětů, existence a funkčnost lokačních seznamů, vedení potřebné dokumentace a pořádek v depozitářích budou opět kontrolovány vedoucí oddělení odborné činnosti a ředitelkou organizace (pravidelná roční kontrola i namátkové kontroly).

Jako každý rok bude VM Šumperk rovněž usilovat o získání mimorozpočtových zdrojů z programů ISO MK ČR na restaurování, popř. nákup sbírkových předmětů. Prioritně budou opět restaurovány výrazně poškozené staré sbírky.

Vědecko-výzkumná činnost bude i v roce 2025 plánovaná tak, aby z každého úkolu vyplynul konkrétní výstup v daném roce, v případě nových úkolů v roce 2026. Cílem vědecko-výzkumných úkolů budou podle možností produkty použitelné zejména pro prezentační účely (výstavy, přednášky, články pro ediční činnost organizace) a zviditelnění činnosti organizace.

Pokračujících úkolů je naplánovaných 20, mezi nimi je i pokračující kolektivní příprava přehledových dějin města Šumperka. Nových úkolů je plánováno 5. Podporováno bude také zapojení pracovníků do externích projektů (4 úkoly pokračující). Jedná se např. o projekt Preventivní archeologie, kde je Mgr. Jakub Halama, Ph.D., garantem pro okres Šumperk; zástupce organizace působí také ve skupině pro identifikaci a dokumentaci tradiční lidové kultury (Olomoucký kraj), v certifikační komisi „Jeseníky originální produkt“ apod.

Spolupráce s dalšími subjekty (opatření 1.4.2 Koncepce) je realizována např. formou zápůjček, a to jak zápůjček celých výstav, tak i dílčích zápůjček sbírkových předmětů, které jsou uplatňovány zejména ve vztahu k Národním památkovému ústavu a také ve vztahu k muzeím, jak obecním (např. Police, Zvole, Šumperk), tak soukromým (Pivovarské muzeum v Hanušovicích), ale také krajským (Muzeum silnic ve Vikýřovicích, Vlastivědné muzeum Jesenicka, Vlastivědné muzeum v Olomouci).

Ve spolupráci s šumperskou městskou knihovnou a dalšími kulturními organizacemi se bude VM Šumperk i v roce 2025 podílet na pořádání 21. festivalu Město čte knihu a pátým rokem bude v rámci festivalu Blues Alive uspořádána tematická výstava, popř. doplněna Síň slávy Blues Alive, instalovaná v šumperském muzeu v roce 2022. Spolu se Šumperským okrašlovacím spolkem se VM Šumperk zapojí do celorepublikového festivalu Den architektury, předpokládá se též pořádání přednášek nebo komentovaných vlastivědných vycházek ve spolupráci s obcemi, školami, TIC nebo spolky. Ve spolupráci se záchrannými spolky a místními útulky se uskuteční další, již 18. ročník zábavné soutěže Šumperský hafan; plánovaná je součinnost s klubem modelářů při pořádání výstavy modelů v srpnu 2025.

Díky Muzejíčku šumperského muzea se podařilo zaujmout zejména školky a žáky prvního stupně základních škol, střední školy se zatím stále nedaří do muzea nalákat ve větší míře. Výjimkou je aktivní účast Gymnázia Šumperk při pořádání festivalu Město čte knihu, kdy studenti šumperského gymnázia tradičně účinkují na vernisáži výstavy v muzeu. V roce 2025 se ve Výstavní síni šumperského muzea uskuteční výstava věnovaná pracím studentů grafického designu Střední průmyslové školy Šumperk. V Muzeu Zábřeh proběhnou opět soutěže pro školy pořádané pod patronací starosty města (viz opatření 1.4.3 Koncepce).

Prezentační činnost muzea je rámcově vymezena standardy veřejných služeb, které jsou konkretizovány ve zřizovací listině. Jedná se zejména o zpřístupnění sbírek formou muzejních výstav, muzejních programů, publikací a webových prezentací (standard časové dostupnosti), o dodržení standardů ekonomické dostupnosti zavedením slev a volných vstupů, popř. o

dodržení standardů fyzické dostupnosti pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace (podle stavebních možností objektů). Výstavy a muzejní programy byly vybírány tak, aby byly stejně jako v minulých letech nejen návštěvnicky atraktivní, ale také aby plnily hlavní funkce muzea, tj. prezentovaly sbírky muzejní povahy a vlastní vědecko-výzkumnou činnost.

V ediční činnosti bude stěžejní publikací tradičně další svazek Severní Moravy. V rámci Knihovničky Severní Moravy budou v letech 2025–2026 k vydání připravovány tyto publikace: katalog k expozici hrnčířství a loštických pohárů v PAK Loštice, publikace o historii a architektuře hotelu Perk (původně Grand) v Šumperku, popř. publikace o lidové architektuře / podmalbách na skle (podmíněno získáním dotace z MK ČR).

Prorodinná politika bude v podmínkách VM Šumperk realizována opět zejména v Muzejíčku, které vzniklo v roce 2016 jako specifické zařízení pro rodiny s dětmi, děti a mládež, pro všechny, kteří si rádi pohrají, zasoutěží nebo vyzkouší nějaké dnes již zapomenuté činnosti. Od vzniku Muzejíčka v únoru 2016 do konce listopadu 2024 bylo realizováno již 25 dětských výstav, které navštívilo téměř 110 000 osob. V roce 2025 budou v Muzejíčku instalovány dvě výstavy s dětskou tematikou, jejichž prostřednictvím se budou děti všech věkových kategorií nejen bavit, ale také přirozenou, jim adekvátní formou seznamovat s prezentovanými tématy. První z výstav bude mít název Výlet zpět o miliony let a představí vývoj Země od nejstarších dob až po dobu kamennou. V létě bude Muzejíčko patřit domácím zvířatům v remaku výstavy Hrátky se zvířátky. K oběma výstavám v Muzejíčku budou organizovány doprovodné akce a programy. Muzejíčko tradičně navštěvují i speciální školy ze Šumperka (Schola Viva; dětský domov se školou; Pomněnka; MŠ a ZŠ Hanácká v Šumperku a od roku 2022 také děti z azylového domu). Viz opatření 1.4.1 Koncepce.

Zázemí pro rodiny s dětmi (možnost využití přebalovacího pultu a přípravy jídla pro děti a kojence) je vybudováno i v Lovecko-lesnickém muzeu na zámku Úsov. Pro rodiny s dětmi zde bude i v roce 2025 připraven speciální „dětský“ návštěvnický okruh, který zahrnuje interaktivní expozici domácí fauny a lesnictví ve 2. NP zámku, výstavu Safari na zámku Úsov, instalovanou v podkroví zámku, a také interaktivní expozice na nádvoří zámku (Pohádky, Strašidelný labyrint, Putování středověkem).

Předkládaný plán výstav je opět více méně rámcový, je možné, že dojde k jeho úpravě, a to v závislosti na aktuální situaci. Ze 31 naplánovaných krátkodobých výstav přechází 7 z roku 2024, nově instalovaných výstav bude tedy 24. Z výstav plánovaných na rok 2025 je možné vyzdvihnout výstavu k 100. výročí narození sochaře Jiřího Jílka, ve spolupráci se Střední

průmyslovou školou Šumperk bude připravena výroční výstava oboru grafický design. Stopadesáté výročí založení pivovaru Holba v Hanušovicích připomene výstava přichystaná ve spolupráci s podnikem. Chybět nebude ani již tradiční výstava živých hub. Nabídku obohatí i výstavy z oblasti přírodních věd.

VM Šumperk bude i nadále nabízet výstavní prostory také začínajícím umělcům. V Galerii mladých v Muzeu Šumperk a v Minigalerii Muzea Zábřeh mohou začínající nebo amatérští umělci vystavovat svou tvorbu. Jedná se o velmi oblíbený počin, který je určitou formou tzv. kulturních inkubátorů. Oba prostory jsou poměrně hojně využívány. Viz opatření 1.3.2 Koncepce.

V šumperském muzeu bude v letních měsících opět využíváno také nádvoří, ať již to budou akce vlastní (letní vernisáže, Muzejní noc, Šumperský hafan, Mezinárodní den archeologie atd.), či akce, kde VM Šumperk vystupuje jako spoluorganizátor nebo partner (Slavnosti města Šumperka, Revival, výstava klubu modelářů, Blues Alive atd.). Kromě pořádání jednorázových akcí je nádvoří šumperského muzea od jara do podzimu součástí Muzejíčka, jsou zde různé aktivity pro děti a venkovní posezení pro návštěvníky, kteří si zde mohou například vypít kávu, zatímco si děti hrají v bezpečném a uzavřeném prostoru. Nádvoří šumperského muzea je také již několik let útočištěm pro milovníky jógy pod širým nebem. Na zámku Úsov je nádvoří využito jak při běžných prohlídkách, tak při speciálních akcích (Pohádkový den, Bílá paní, Halloween). Viz opatření 1.4.2 Koncepce.

V oblasti stálých expozic je pro rok 2025 v plánu realizace nové historické expozice v Muzeu Zábřeh (investiční žádanka č. 2022/000662 – investorem VM Šumperk), projektová příprava bude dokončena v závěru roku 2024. Aktuálně je do investičních žádanek na rok 2025 zařazena také realizace expozice historie areálu tzv. robotárny v Šumperku včetně projektové dokumentace (investiční žádanka 2024/00601). Vzhledem ke zpoždění v zahájení celkové rekonstrukce budovy je důvodný předpoklad, že se v roce 2025 vytvoří pouze projektová dokumentace, na základě které by se mohly připravit zejména audiovizuální prvky – vzpomínky pamětníků apod.

Obměna je plánována v Grafickém kabinetu Václava Hollara v Muzeu Zábřeh, kde bude představena další část z kolekce Hollarových grafik, tentokrát inspirovaná bajkami, a také v nové Síni slávy Blues Alive v Muzeu Šumperk, kde se počítá s doplněním instalace o další darované hudební nástroje.

Velká pozornost bude věnována opět propagaci, zejména pak propagaci v médiích a na internetu, a to jak na vlastních webových stránkách, tak i na různých jiných webech, jako např. www.kudyznudy.cz, www.atlasceska.cz, www.sumpersko.net atd. Od roku 2025 bude rozšířena propagace muzea v rámci projektu Objevuj památky. Doposud do něj byly zapojeny pouze objekty v Šumperku a Úsově. Od roku 2025 budou součástí projektu všechna zařízení Vlastivědného muzea v Šumperku, tzn. Šumperk, Úsov, Mohelnice + Loštice a Zábřeh. Propagace Objevuj památky zahrnuje jak webovou prezentaci (www.objevujpamatky.cz), tak i podporu členských subjektů na sociálních sítích projektu. Nadále bude pokračovat spolupráce s marketingovou společností m-Ark Marketing a reklama s.r.o., začátkem roku 2025 ji zahájí vydání nového magazínu Look at it Haná, který bude obsahovat prezentaci zámku Úsov.

Další propagace muzea probíhá prostřednictvím spolupráce s Vědeckou knihovnou v Olomouci, která čtvrtletně vydává kulturní revue KROK, jehož součástí je i propagace výstav a akcí Vlastivědného muzea v Šumperku. Dlouhodobou spoluprací v oblasti propagace má muzeum rovněž s Asociací muzeí a galerií ČR, a to jak na oficiálních webových stránkách asociace, tak i prostřednictvím Věstníku AMG, kde jsou pravidelně prezentovány výstavy a akce muzea.

Propagace muzea v rámci tištěných médií zahrnuje zejména měsíčník Šumperský zpravodaj, vydávaný městem Šumperk, a příležitostnou propagaci muzejních výstav a akcí ve speciálech MF Dnes Náš kraj a Lišákoviny. V roce 2025 bude nadále pokračovat úspěšná spolupráce s regionálními informačními centry. Pokračovat bude rovněž nastavená spolupráce s Informačním centrem Šumperk v podobě tištěných materiálů, podpory na sociálních sítích a plnění kalendáře akcí na webových stránkách informačního centra, který se propisuje do kalendáře akcí na oficiálních webových stránkách města Šumperka.

Nadále se počítá se spoluprací s Českým rozhlasem Olomouc, rádiem Haná a regionální televizí TV Morava. Muzeum se v roce 2025 rovněž zapojí do projektu Archeologické léto, které bylo v roce 2024 návštěvnicky velmi úspěšné. Potenciál v oblasti propagace se v roce 2025 nabízí formou již naplánované spolupráce s Galerií Jiřího Jílka, Domem kultury Šumperk, ZUŠ Šumperk, Střední průmyslovou školou Šumperk a Pivovarem Holba Hanušovice.

V roce 2025 bude muzeum pokračovat v propagaci výstav a akcí ve spolupráci s Koordinátorem integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje (KIDSOK). Jeho prostřednictvím propaguje muzeum každý měsíc nový materiál v LCD obrazovkách autobusů

v oblastech Jesenicko, Šumpersko, Zábřežsko a Mohelnicko. Tištěné materiály do tzv. klaprámů vlaků Českých drah dodává muzeum KIDSOKu čtvrtletně.

Výstavy a akce muzea se budou i v roce 2025 prezentovat na plakátovacích plochách v Šumperku, Zábřehu a Mohelnici.

Zajímavou a účinnou formou propagace je také spolupřádání různých nadregionálních akcí a setkání v zařízeních muzea (Šumperský hafan ve spolupráci se zahraničními a regionálními útulky, kdy v porotě zasedá mnoho významných a známých osobností) nebo partnerství při mezinárodním festivalu Blues Alive, kdy jsou akce v šumperském muzeu propagovány v celostátních médiích v rámci propagace festivalu, popř. při regionálních festivalech Město čte knihu nebo Dny architektury. Další významnou zahraniční spoluprací je zapojení organizace do akce Mezinárodní den archeologie Amerického archeologického institutu, který akci prezentuje na svých webových stránkách. Z těchto akcí pak vznikají různé dokumenty a zprávy, které se šíří zejména prostřednictvím sociálních sítí a které jsou skvělou formou bezplatné propagace.

Webové stránky organizace www.muzeum-sumperk.cz jsou denně aktualizovány. Kromě stabilních údajů je doplňován zejména program a odborné články. Webové stránky využívá muzeum rovněž pro zveřejňování krátkodobých aktualit, například informací o změnách otevírací doby, výzev pro veřejnost a podobně. Nově byly pořízeny také velmi atraktivní propagační prohlídky Muzejíčka a stálé expozice Muzea Šumperk, které vznikly pomocí dronu.

Využívány budou i nadále oba facebookové profily (Vlastivědné muzeum v Šumperku, zámek Úsov). Vlastní facebookovou stránku, administrovanou VM Šumperk, má i Šumperský hafan. Díky skutečnosti, že se organizace stala osobou identifikovanou k DPH, může být využívána i placená fb propagace. Vlastivědné muzeum v Šumperku má i vlastní instagram.

Propagace prostřednictvím webu a sociálních sítí se velmi rychle rozvíjí a díky kvalitním a zajímavým příspěvkům, včetně atraktivního grafického zpracování, se neustále navyšují také počty sledujících na fb a instagramu.

Oprava a údržba budov, které má VM Šumperk ve správě či v nájmu, bude realizována dle pravidel stanovených směrnicí Rady Olomouckého kraje č. 3/2022 a zřizovací listinou. Podle uvedené směrnice bude moci organizace dodavatelsky provádět údržbu nemovitého majetku do výše 200 000 Kč. Při provádění běžné údržby se počítá se zapojením pracovníků oddělení provozu a výroby. Do plánu oprav a investic nebyly zatím pro rok 2025 zařazeny žádné akce týkající se opravy a údržby budov, nicméně je pravděpodobné, že v souvislosti s revitalizací

robotárny budou investiční žádanky aktuálně doplňovány. V této souvislosti budou operativně provedeny i úpravy v plánu čerpání fondu investic.

Pracovníci oddělení provozu a výroby se budou opět podílet na opravách a údržbě všech objektů ve správě VM Šumperk. Stále více jsou, a to zejména stolaři, využíváni při výstavní činnosti – vyrábějí výstavní fundus, pomáhají při instalacích výstav (montáž, demontáž, osvětlení, audio efekty, nátěry apod.) a především tvoří interaktivní prvky a speciální exponáty na výstavy, zejména do Muzejíčka. Díky existenci pracovní skupiny s dobře vybavenými dílnami může organizace produkovat vlastní autorské výstavy v originální instalaci s naprosto unikátními doplňkovými aktivitami. O takové výstavy opět projeví zájem i další muzea a jiné organizace. V roce 2025 poputuje Vesmírná herna na čtyři měsíce do Holešova, na rok 2026 je domluvena instalace výstavy S Muzejíčkem kolem světa v Letohrádku Mitrovských v Brně. Zejména dětské výstavy z dílny VM Šumperk jsou zapůjčovány do mnoha muzeí po celé republice, čímž reprezentují nejen VM Šumperk, ale také Olomoucký kraj.

V rámci doplňkové činnosti se s největšími příjmy počítá opět z pronájmů nevyužitých prostor (Pavlánin dvůr v Šumperku), z krátkodobých pronájmů (zejména nádvoří Pavlánina dvora) a také z činnosti stolařů, zedníků a zámečníka a z hostinské činnosti. Doplňková činnost bude provozována tak, aby byly dodrženy všechny nároky vyplývající z nového metodického pokynu zřizovatele pro doplňkovou činnost.

Ekonomické oddělení má kromě běžné, velmi náročné agendy za úkol také spolupracovat při získávání mimorozpočtových zdrojů, zejména v oblasti administrace žádostí o dotace a také jejich následného řádného vyúčtování. Pro rok 2025 budou podány žádosti na MK ČR (záleží na termínu vypsání dotačních titulů), jedná se zejména o program ISO II D/d (Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví) na restaurování sbírkových předmětů.

Další dotační tituly nebyly zatím vypsány, nicméně VM Šumperk se bude opět ucházet o dotace z rozpočtů obcí (Šumperk, Zábřeh, Mohelnice, Loštice, Úsov). Tyto dotace směřují na podporu konkrétních akcí nebo výstav.

Specifickou formou fundraisingu je beze sporu i doplňková činnost, která bude i nadále provozována tak, aby nebyla na úkor činnosti hlavní, nicméně aby díky ní byly navýšeny zisky organizace.

Vzdělávání zaměstnanců bude již tradičně probíhat v několika liniích. Jedná se o zákonná periodická školení pro všechny zaměstnance, tj. školení BOZP jednou za tři roky a školení PO také jednou za tři roky. Další skupinu tvoří zákonná školení řidičů profesionálů, řidičů

referentských, kotelníka a řemeslníků. Samostatně je nutné vyčlenit školení ekonomického a administrativního charakteru. Posledním okruhem jsou různá školení, semináře a konference podle oboru jednotlivých odborných pracovníků. Semináře a konference pro tzv. odborné pracovníky budou vybírány tak, aby přednost měly semináře týkající se zákonných povinností (CES, Demus, popř. nový evidenční SW, digitalizace sbírek, památkový zákon, autorský zákon atd.). Velmi důležitá jsou také různá školení a semináře k využití dotačních titulů. Semináře budou realizovány jak prezenční, tak i on-line formou. Viz opatření 2.3.2 Koncepce.

Závěrečné shrnutí

Základním úkolem pro rok 2025 bude jako každý rok udržet muzeum jako sbírkotvornou instituci s regionální funkcí. Maximum pozornosti bude věnováno podstatě činnosti muzea, tj. sbírkám muzejní povahy, jejich řádnému uložení, evidenci, zpracování a restaurování.

V roce 2025 bude prioritou úprava prostor v částech robotárny, které budou sloužit jako depozitáře, popř. dojde již k přesunu některých sbírkových předmětů do nových prostor. Dalším velkým úkolem bude spolupráce při rekonstrukci „červené“ budovy v areálu robotárny, zejména v oblasti budoucí expozice a otevřených depozitářů.

V plánu investic je zatím jedna akce, která povede k zatraktivnění stálých expozic (Muzeum Zábřeh); předpokládá se také zahájení prací na nové expozici v robotárně – viz opatření 1.4.1 Koncepce.

Díky velkému množství vlastních autorských výstav může organizace přilákat návštěvníky z mnoha cílových skupin. Úspěšně se to daří zejména v případě dětí, a to především díky šumperskému Muzejíčku. Spolupráce se školami je realizována nabídkou doprovodných programů, které jsou cíleny přímo na dané rámcové vzdělávací programy. Pro školy jsou také organizovány speciální muzejní programy a soutěže (např. Muzeum Zábřeh) – viz opatření 1.3.1 a 1.3.2 Koncepce. Marginalizované skupiny navštěvují VM Šumperk pravidelně, zejména speciální školy a zařízení typu azylového domu apod.; rozvíjí se také spolupráce s šumperským SONS – Sjednocenou organizací nevidomých a slabozrakých (viz opatření 1.5 Koncepce). Obecně je dostupnost muzeí pro všechny stanovena standardy veřejných služeb, které VM Šumperk striktně dodržuje.

V posledních letech se také rozvinula a prohloubila kooperace VM Šumperk s dalšími kulturními institucemi (Město čte knihu, Blues Alive, Dny architektury apod.). Formou pronájmu, popř. partnerství se VM Šumperk bude i v roce 2025 podílet také na organizaci

Šumperského majálesu, Slavností města Šumperka, výstavy modelářů, Šumperského hafana nebo venkovních akcí Domu kultury Šumperk – viz opatření 1.4.2 Koncepce.

Prezentace tvorby mladých začínajících umělců je již několik let náplní Galerie mladých v Muzeu Šumperk a Minigalerie v Muzeu Zábřeh (opatření 1.3.2 Koncepce).

Pokračovat bude i digitalizace sbírkových předmětů a doplňování prohlídek expozic a webových prezentací o 3D modely sbírkových předmětů, což naplňuje opatření 3.1.1 Koncepce. Proces digitalizace sbírkových předmětů se bude odvíjet od Strategie digitalizace kulturního dědictví ve vlastnictví Olomouckého kraje. K jeho zkvalitnění a urychlení přispěje i nové vybavení (technika) pořízené prostřednictvím dotace z Národního plánu obnovy. Digitalizované sbírky budou též zpřístupňovány široké veřejnosti v on-line prostředí. Bude tak naplňováno opatření 3.1.2 Koncepce.

Plnění opatření 2.3.2 Koncepce naráží na nepružnost a zastaralost platových tarifů, kdy zejména mladé zaměstnance lze jen velmi obtížně odměňovat tak, aby práce v kulturní instituci byla i z hlediska finančního ohodnocení atraktivní. Průměrné mzdy dosahuje jen mizivá část zaměstnanců, a to zejména jen díky nenárokovým složkám platu. Zaručená mzda sice vzrostla, jenže při jejím uplatnění zaměstnanec nepostupuje velmi dlouhou dobu do vyššího platového stupně. Stejně tak není prozatím realizována vize, že budou navyšovány fondy odměn organizace z přebytku hospodaření. Jediným zdrojem navýšení fondu odměn je pak doplňková činnost, popř. různé dotace. Ovšem většina „běžných“ dotačních titulů např. z MK ČR není určena na financování platů. Benefity je možné realizovat jen v rámci zákonných mantinelů (pravidla čerpání FKSP), je otázkou, zda i v roce 2025 bude zákonem omezeno využití fondu (1 % mzdových prostředků, 0,5 % povinně deponováno na produkty spoření na důchod).

PhDr. Marie Gronychová, ředitelka VM v Šumperku

II. PŘEHLED ZÁKLADNÍ ČINNOSTI

1. Sbírky

Zařazování předmětů do sbírek, jejich evidence a dokumentace, inventarizace, zápis do CES a další práce budou prováděny dle zákona č. 122/2000 Sb. v platném znění, vyhlášky č. 275/2000 Sb., metodického pokynu MK k provádění některých činností souvisejících s tvorbou sbírek, péčí o sbírky a vývozem sbírkových předmětů do zahraničí a také dle strategie sbírkotvorné činnosti VM Šumperk.

1.1 Evidence

1.1.1 Chronologický zápis

V roce 2025 bude pokračovat průběžné systematické doplňování všech sbírek a podsbírek sbírkotvornou činností z výzkumných úkolů, vlastními sběry, nákupy, převody, u archeologických sbírek ze záchranných výzkumů. Nadále budou dokumentovány přírodní i společenské změny společnosti, regionální literatura, umění, řemeslné činnosti a lidová kultura v šumperském regionu. Zvláštní důraz je nadále kladen na dokumentaci současnosti. Předměty budou do sbírek muzea zapsány na základě jednání Poradního sboru pro sbírkovou činnost dle platných směrnic ředitelky (Stanovy PSSČ a Strategie sbírkotvorné činnosti VM).

kurátoři sbírkových fondů

1.1.2 Systematická evidence

Průběžné zajišťování evidence nových přírůstků po schválení v PSSČ a v CES dle zákona č. 122/2000 Sb., vyhlášky č. 275/2000 Sb.

Katalogizace sbírkových přírůstků evidovaných v chronologické evidenci podsbírek v letech 2023–2025.
--

1.2 Inventarizace sbírek

V roce 2025 bude inventarizace probíhat v souladu se zákonem 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy, v platném znění, metodickým pokynem č. 4688/2007, o zajištění průkaznosti evidence sbírkových předmětů a stanovení režimu zacházení se sbírkou v muzeích a galeriích spravujících sbírky ve vlastnictví státu a územních samosprávných celků, a vyhlášky MF 270/2010 Sb. ze dne 8. září 2010.

Sbírky budou inventarizovány podle inventárních čísel vzestupně. Součástí inventarizace

bude digitalizace části sbírek podle plánu činnosti a přepis evidenčních karet do programu Demus/Bach i s údajem o uložení předmětu. Údaj o uložení předmětu bude vyznačen do chronologické, systematické i počítačové evidence sbírek. K inventarizaci sbírek bude vydán příkaz ředitelky VM.

V roce 2025 bude třetím rokem pokračovat další desetiletý cyklus inventarizace. Plán je proto stanoven tak, aby všechny sbírkové předměty zapsané do roku 2022 byly minimálně jednou inventarizovány. Ve všech sbírkách bude inventarizace pokračovat podle inventárních čísel vzestupně od nejnižšího čísla. Celkový počet sbírkových předmětů inventarizovaný v tomto desetiletém cyklu bude cca 185 000 ks (stav sbírek zapsaných v CES k 31. 12. 2022). Ve všech sbírkách bude inventarizováno 10 % sbírkových předmětů. Výjimkou bude podsbíрка historická sbírky lovecko-lesnického muzea, kde byla v roce 2023 provedena předávací inventarizace, může být tedy inventarizováno pouze 5 % sbírky.

1.2.1 Zpracování sbírkových předmětů za využití počítače a programu evidence sbírkových předmětů DEMUS/BACH

Průběžná katalogizace nových přírůstků a přepis stávajících katalogizačních karet, přepsány budou karty zejména těch předmětů, které budou inventarizovány v roce 2025. Plánován je přepis cca 500 karet (přírodovědné sbírky, archeologické sbírky).

V roce 2024 byla Olomouckým krajem vypsána veřejná zakázka, na jejímž základě byl vybrán nový dodavatel SW pro evidenci sbírek, v roce 2025 se tedy předpokládá úplný přechod na zpracovávání sbírkových předmětů a provádění jejich správy za pomoci touto firmou dodané aplikace.

1.2.2 Digitalizace sbírkových předmětů

Digitalizace sbírkových předmětů je prováděna v souladu se směrnicí č. 9/2023 - Provádění digitalizace sbírkových předmětů, výběr se řídí především článkem E: Postup při tvorbě obrazových digitálních záznamů (nově evidované předměty, inventarizované předměty a předměty zapůjčované muzeem na základě smlouvy o výpůjčce, nájmu nebo innominátní smlouvy v souladu se směrnicí ředitelky č. 1/2023 – Režim zacházení se sbírkami Vlastivědného muzea v Šumperku).

V roce 2024 byla z dotace získané z příslušného programu Národního plánu obnovy pořízena nová digitalizační technika, která zahrnuje fotografické vybavení a dále A2 skener a velkoformátový bezkontaktní skener. Oba zmíněné skenery budou využívány na digitalizaci zejména 2D sbírkových předmětů (popř. rozměrově vhodných 3D předmětů) dle výše

uvedeného, zejména se předpokládá, že se s jejich pomocí budou digitalizovat minimálně tyto soubory:

Sbírka šumperského muzea, podsbírka historická:

- 10 inv. čísel – podmalby na skle, textilní sbírky

Sbírka šumperského muzea, podsbírka botanická:

- 4 inv. čísla – herbářové položky (pod každým inv. číslem zapsáno více kusů, celkem se jedná o cca 300 položek)

Sbírka zábřežského muzea, podsbírka historická:

- 40 ks – obrazy, podmalby na skle, fotografie v rámech, textilní vzorníky

Sbírka PAK Loštice, podsbírka výtvarná:

- 20 ks – perokresby A. Kašpara (soubor Temno)

Sbírka Lovecko-lesnického muzea v Úsově, podsbírka historická:

- 9 inv. čísel (16 ks) – výtvarné umění

Sbírka Lovecko-lesnického muzea v Úsově, podsbírka botanická:

- 3 inv. čísla – herbářové položky (pod každým inv. číslem zapsáno více kusů, celkem se jedná o cca 200 položek)

Celkem by ve všech sbírkách VM Šumperk mělo být digitalizováno min. 3 000 sbírkových předmětů.

1.3 Restaurování a konzervace

1.3.1 Základní ošetření

Základní ošetření bude provedeno u všech nově získaných sbírkových předmětů (všechny sbírky).

1.3.2 Desinfekce sbírek

- **Sbírka šumperského muzea, zábřežského a mohelnického muzea, Havelkova muzea a PAKu v Lošticích**

Pravidelná desinfekce textilu, vyplynování zoologických a botanických sbírek (depozitáře, expozice) ve II. pololetí, průběžná desinfekce desinsekčními prostředky během roku.

- **Sbírka Lovecko-lesnického muzea v Úsově**

Očištění všech vystavených exponátů na Úsově před turistickou sezónou, plynování všech sbírkových předmětů v expozici.

1.3.3 Zásadní ošetření

Ve všech sbírkách a podsbírkách bude provedena konzervace nových, zejména archeologických přírůstků a rekonzervace vybraných souborů stanovených na základě inventarizací. Konzervace a rekonzervace bude provedena dle potřeby i u předmětů, které budou použity na výstavách.

1.3.3.1 Konzervace, 1.3.3.2 Rekonzervace

Všechny sbírky – přednostní konzervace sbírkových předmětů pro instalaci na výstavách, nově získaných sbírkových předmětů, předmětů inventarizovaných. Také pravidelná rekonzervace zbraní (zejména v historické podsbírce Lovecko-lesnického muzea v Úsově). Dle aktuální potřeby ošetření proti červotočům a plísním.

Dále se týká archeologických nálezů – sbírka šumperského muzea, podsbírka archeologická; sbírka mohelnického muzea, podsbírka archeologická:

- ošetření a konzervace předmětů získaných při detektorových prospekcích
- nekonzervované kovové předměty z přírůstků 2022–2024
- materiál získaný při výzkumu v Dubicku, Za kostelem v sezóně 2019–2020 (případně 2021–2023)
- případné archeologické výzkumy v roce 2025, ošetření a konzervace předmětů při nich získaných + nálezy z detektorových prospekcí
- rekonzervace kovových předmětů ze starých sbírek

1.3.3.3 Restaurování

Restaurování sbírkových předmětů bude provedeno podle finančních možností organizace a v závislosti na získání případné dotace (dotační program MK ČR ISO/D). Uvedený přehled je tedy pouze orientační, neboť v době tvoření plánu není možné přesně specifikovat, jaká bude finanční situace organizace v roce 2025.

Sbírka šumperského muzea

Podsbírka historická, externí restaurování

Betlém králický, soubor 14/2021, H 37 421 – 37 493, restaurátorka Kopecká - 395 810,- Kč – žádost ISO II/D

Sbírka zábřežského muzea

Prapor spolkový, Tábor, Dubicko, 1886, H 7484, 1. etapa - 98 000 Kč - restaurátorka Dolanská – žádost ISO II/D

1.3.3.4 Preparace

Preparace nových sběrů v oboru botaniky (cca 150 ks).

Repreparace a konzervace stávajících exponátů zoologické podsbírky sbírek šumperského muzea a Lovecko-lesnického muzea na zámku Úsov (dle potřeby).

1.4 Práce se sbírkami

Ve všech depozitářích bude probíhat pravidelné sledování a budou prováděny klimatické záznamy režimu v depozitářích a výstavních prostorech podle směrnice ředitelky Depozitární řád VM v Šumperku, a to nejméně 1x za měsíc, dále vedení záznamů o vstupech do depozitářů – dle platné směrnice, vedení přírůstkových knih, úklid v depozitářích a v regálech, zpracovávání lokačních seznamů; spolupráce na digitalizaci sbírkových předmětů, vyhledávání a zpětné uložení zapůjčovaných sbírkových předmětů, podle směrnice Režim zacházení se sbírkami Vlastivědného muzea v Šumperku.

1.5 Centrální evidence sbírek

Průběžné zajišťování evidence nových přírůstků po schválení v PSSČ v CES dle zákona č. 122/2000 Sb., vyhlášky č. 275/2000 Sb. a směrnice ředitelky Režim zacházení se sbírkami Vlastivědného muzea v Šumperku.

1.7 Depozitáře

Při práci v depozitářích bude kladen důraz na bezpečné uložení sbírek, zpracování lokace, průkaznost evidence a na správnou regulaci klimatických podmínek. Robotárna - v objektu tzv. Kobky (archeologické depozitáře) je nutné dořešit instalaci protipožárních čidel. Zahájit přípravy pro zřízení nových depozitárních místností v nově získané části hlavní budovy (zabezpečení, úložné systémy pro sbírky – regály).

1.8 Předměty se vztahem ke sbírkám v jiné evidenci

Pokračování v evidenci předmětů vztahujících se ke sbírkám na evidenčních kartách (faksimile, modely, figuríny apod.) a v evidenčních sešitech (srovnávací materiál ad.) dle směrnice upravující evidenci předmětů se vztahem ke sbírkám.

1.8.3.1 Knihovna

Akviziční činnost, pokračování v katalogizaci a evidenci knižních přírůstků, přepis knih do programu Verbis (novější verze KpWinSQL), přímé uložení na serveru Městské knihovny

T. G. Masaryka Šumperk. Evidence a cirkulace časopisů, zajištění jejich vazby, meziknihovní výpůjční služba, výstřižková služba a pravidelná inventarizace publikací, zasílání povinného výtisku a nabídkové povinnosti dle zákona č. 37/1995 Sb., přidělování ISBN, čtvrtletní vyhodnocení hospodárnosti v muzejní knihovně dle směrnice č. 2/2018 a sledování rozpočtu vzhledem k nákupu odborné literatury a předplatného novin a periodik. Provedení řádné revize knihovního fondu (cca 20 % knihovních dokumentů).

Lipenská

1.8.3.2 Archiv

Průběžné zařazování písemností, vedení archivní knihy, skartace, vedení stavebního archivu a spisovny, vedení zápůjček dokumentace.

1.8.3.3 Fotoarchiv

Digitalizace sbírkových předmětů (ve spolupráci s kurátory sbírkových fondů), zpracovávání a evidence CD a DVD nosičů vlastních a převzatých, zapůjčování fotografií, negativů, postupná katalogizace negativů, vystavování licenčních smluv ad.

Vedle digitalizace sbírkových předmětů (ve spolupráci s P. Kozákovou) bude fotoarchiv průběžně doplňován rovněž o fotodokumentaci měst a obcí v regionu, zaměřenou především na stavební proměny města Šumperka a okolí.

Kozáková, Kudelová

2. Vědecko-výzkumná činnost

2.1 Interní úkoly

2.1.1 Vlastní výzkum nebo vedoucí výzkumu

2.1.1.1 Pokračující úkoly

Osídlení Mohelnicka, Zábřezska a Šumperka ve starším pravěku

Řešitelka: Barbora Tomešová

Příprava každoročních akcí k oslavám Mezinárodního dne archeologie, celoročně - edukační program pro skupiny ve stálé expozici Pravěk Mohelnicka.

Osídlení Mohelnicka, Zábřezska a Šumperka v mladším pravěku

Řešitel: Jakub Halama

Víceletý dílčí úkol „**Hradiště Obersko – pravěká pevnost a sídlo mocných**“

Zpracování části nálezových zpráv z realizovaných preventivních detektorových průzkumů a

náhodných nálezů na lokalitě a v jejím okolí.

Dokumentace regionu Šumperska – společenský, průmyslový a kulturní vývoj od roku 1918 do současnosti

Ředitelka: Michaela Kollerová

Dokumentace společenského, kulturního, hospodářského i politického vývoje regionu – sbírkotvorná činnost, fotodokumentace změn a událostí. Dle tématu možný přesah do období 19. století.

Pokračující dílčí úkol: Vývoj poskytování zdravotní péče v regionu v období 19.–20. století

Úkol zaměřen zejména na historii zdravotnických zařízení v regionu, poskytování lékařské péče, péče o zdraví obecně, také zřetel na lékárny, lázeňskou péči.

Výstupy:

- výstava: Kam nechodí slunce, tam chodí lékař – repríza v Muzeu Mohelnice (přesun termínu konání z roku 2024)
- komentované prohlídky

Dokumentace regionu Mohelnicka, společenský, průmyslový a kulturní vývoj od roku 1945 do současnosti

Ředitel: Zbyněk Žouželka

Sbírkotvorná činnost, pořizování fotodokumentace – současnost města (zejména nové stavby, rekonstrukce, pokračování revitalizace historického jádra města). Výstupem bude databáze fotografií.

Průmyslový rozvoj Mohelnice (Mohelnicka) od 2. poloviny 19. století do roku 1945

Ředitel: Zbyněk Žouželka

Sestavení přehledu mohelnických firem v daném období. Studium pramenů.

Dokumentace regionu Lošticka, společenský, průmyslový a kulturní vývoj

I. Osobnosti Loštic

Ředitelka: Pavlína Janíčková

Dílčí úkol: Osobnosti Loštic – Adolf Lang – vlastivědný a muzejní pracovník, divadelní ochotník, patří mezi významné osobnosti Loštic.

Výstup: Výstava k 130. výročí narození Adolfa Langa

V roce 2025 uplyne 130 let od jeho narození. Výstava představí osobnost A. Langa, jeho bohatou literární práci a v neposlední řadě také jeho činnost v oblasti archeologie (zde spolupráce s archeologem).

Dílčí úkol: Osobnosti Loštic – Ludvík Kopka – stolař, intarzysta a restaurátor

Výstup: Výstava Ludvík Kopka, „mistr intarzie“

Výstava k 120. výročí narození Ludvíka Kopky bude uspořádána v Rytířském sále Vlastivědného muzea v Šumperku a představí vybrané sbírkové předměty, které L. Kopka restauroval, zejména nábytek, který bude případně doplněn o zápůjčku ze zámku Velké Losiny.

II. Expozice loštických pohárů. Hrnčířství na Lošticku v proměnách času

Řešitelé: Jakub Halama, Pavlína Janíčková

Nová expozice v PAK byla dokončena a otevřena v r. 2020. Zbývá publikační výstup:

Tištěný průvodce k nové expozici loštického hrnčířství v PAK; případně rozšířená verze průvodce ve formě katalogu (v rámci edice Knihovnička SM?). Textové podklady byly odevzdány již v roce 2024, ale z časových důvodů byl průvodce odložen na další období.

III. Expozice v PAK: Ilustrátor a malíř Adolf Kašpar

Řešitelka: Pavlína Janíčková

Příprava scénáře nové stálé expozice v 1. patře Památníku Adolfa Kašpara v Lošticích.

Z důvodu odložení příprav tohoto projektu byl úkol dočasně pozastaven.

Předválečná amatérská archeologie na severní Moravě

Řešitelé: Jakub Halama, Pavlína Janíčková

V roce 2024 se výzkum zaměřil na německy hovořící amatérské archeology působící na severní Moravě (J. Itermann, M. U. Kasperek a H. Morawek), kteří byli po 2. svět. válce odsunuti do Německa (výstupem referát na konferenci Dějiny archeologie v českých zemích a na Slovensku, 10/2024, Most). Vzhledem k tomu, že při rešerši pramenů byla zjištěna také jejich bohatá historická činnost, budou v r. 2025 dva různé publikační **výstupy**:

- Trojice německy hovořících archeologů ze severní Moravy (článek do sborníku z konference)
- Tři osobnosti německého vlastivědného bádání na severní Moravě (článek do SM)

Kříže, kapličky a boží muka v okr. Šumperk

Řešitelky: Mária Kudelová, Pavlína Janíčková

Zpracování drobných sakrálních staveb z katastrů dalších čtyř obcí.

Výstup 2025:

- Zveřejnění dalších čtyř obcí na webu VM Šumperk.

Kultura odívání 20. století

Řešitelka: Mária Kudelová

Úkol pozastaven.

Lidová architektura na severní Moravě

Řešitelka: Mária Kudelová

Příprava publikace, rozšíření výzkumu – stavební plány, doplnění textů, případně fotografická dokumentace. Výstup:

- Publikace Lidová architektura na severní Moravě – předpokládané vydání 2024–2025.

Výtvarní umělci regionu

Řešitelka: Kristina Lipenská

Lenka Müllerová – úkol pozastaven z důvodu mateřské dovolené

Také v roce 2025 bude probíhat doplňování sbírky regionálního umění se zaměřením na její prezentaci ve VM v Šumperku, průběžná aktualizace, doplňování a shromažďování podkladů k regionálním umělcům, jejichž biografické medailony jsou často využívány jako nepostradatelné podklady pro různé výstavní projekty a publikační činnost. Dále budou dokumentovány aktivity výtvarných regionálních umělců a vyhledávány přínosné akvizice do sbírek. Hned na začátku roku bude zahájena výstava ke sto letům od narození sochaře, malíře a básníka Jiřího Jílka. V rámci festivalu Den architektury bude připravena přednáška, jejíž zaměření bude upřesněno dle tématu připravovaného ročníku. Průběžně bude doplňován fotoarchiv VMŠ, tj. pořizována fotodokumentace zaměřená především na stavební proměny a výtvarné realizace v Šumperku a jeho okolí.

Výstupy v roce 2025:

- sbírkotvorná činnost
- průběžné doplňování fotoarchivu VMŠ, fotodokumentace zaměřená především na stavební proměny a výtvarné realizace v Šumperku a jeho okolí
- dramaturgie výstav v Galerii mladých Muzea Šumperk – Lipenská
- článek do sborníku Severní Morava – Mozaika Leopolda Foerster na náhrobku rodiny Chiari (pracovní název) – Lipenská

- článek do sborníku Severní Morava – představení zajímavé nové akvizice do sbírek výtvarného umění – Lipenská
- výstava ke 100. výročí narození Jiřího Jílka – Lipenská
- výstava studentů a absolventů oboru grafický design VOŠ a SPŠ Šumperk – Lipenská
- přednáška v rámci festivalu Den architektury (téma bude upřesněno)

Historie hotelu Grand v Šumperku

Řešitelka: Kristina Lipenská

Dílčí výzkumný úkol navazující na výzkum z r. 2022, uskutečněný v rámci příprav festivalu Den architektury, součást dlouhodobého cyklu *Po stopách šumperských architektů*

Výstupy v roce 2025:

Zpracování textů a obrazového materiálu pro publikaci (vydání v r. 2025?)

Stavební proměny města Šumperka

Řešitelky: Kristina Lipenská, Michaela Kollerová

Výstupy v roce 2025:

- příspěvky do pravidelné rubriky Šumperské proměny (Šumperský zpravodaj)

Hrad a zámek Úsov

Řešitelky: Lenka Müllerová, Kristina Lipenská, Barbora Tomešová

Příprava publikace Hrad a zámek Úsov, jejíž vydání je plánováno v rámci edice Knihovnička Severní Moravy.

Úkol pozastaven (mateřská dovolená L. Müllerové).

Barokní malířství a sochařství na Šumpersku, Zábřežsku a Mohelnicku

Řešitelka: Lenka Müllerová

Úkol pozastaven (mateřská dovolená v roce 2024).

Sbírka grafických listů K. Lukase ve sbírce zábřežského muzea

Řešitelka: Lenka Müllerová

V roce 2025 bude úkol zaměřen na badatelský výzkum a odborné zhodnocení (autorství aj.) další vybrané části kolekce staré grafiky od K. Lukase, dále na přípravu a realizaci výstavy *Václav Hollar & bajky* v Grafickém kabinetu V. Hollara v Muzeu Zábřeh, na přípravu podkladů a na uveřejnění vybraných tisků na webu muzea a eSbirky.cz.

1. výstava – *Václav Hollar & bajky* v Grafickém kabinetu Václava Hollara, Muzeum Zábřeh

2. příprava podkladů a prezentace další části kolekce na webu muzea + eSbirky.cz

Studium rozšíření, mapování výskytu a případný popis nových druhů brouků nadčeledi *Elateroidea* na území Šumperska

Řešitel: Milan Dvořák

Plošný zoogeografický průzkum šumperského okresu se zaměřením na entomofaunu. Hlavní důraz kladen na hledání nových druhů brouků, především skupiny Elateriformia, a na hledání různých typů vývoje mimikry u stávajících. V případě nižšího zastoupení brouků sledované čeledi bude úkol rozšířen na průzkum divergence i u ostatních zástupců tohoto řádu.

V roce 2025 a dále 2026 pokračování projektu - rozšíření pole působnosti i na jiné lokality (Vikýřovice); pokud nebudou nalezeny nové druhy u Elateriformia, tak bude výzkum čistě mapujícího charakteru a bude doplňovat sbírky VM. Výstup bude formou odborného článku a nasbírání brouci budou zároveň předmětem sbírkotvorné činnosti.

Floristický průzkum města Šumperka

Řešitelka: Jana Uhlířová

Lidská sídla představují jedinečné prostředí, v němž se díky pestré mozaice biotopů setkávají původní rostlinné druhy s druhy zavlečenými. Výzkumný úkol bude spočívat v dokumentaci a fotodokumentaci květeny vybraných ploch v Šumperku. Cílem úkolu bude nejen zmapovat, jaké druhy se ve městě vyskytují, ale také zjistit, jak se zastoupení druhů liší v různých částech města a na různých typech stanovišť. Důraz bude kladen na nově se šířící nepůvodní druhy, ale stranou pozornosti nezůstanou ani druhy běžné. V roce 2025 bude výzkum a sběr zaměřen na trávníky v městských sadech.

Výstupy:

- sbírkotvorná činnost, fotodokumentace

Floristický průzkum okolí Bohdíkova

Řešitelka: Jana Uhlířová

Úkol je zaměřen na dokumentaci vybraných lokalit, na pořízení terénních záznamů o výskytu cévnatých rostlin na vybraných lokalitách a na sběr herbářových položek. V roce 2025 budou výsledky terénního průzkumu zpracovány formou odborného článku.

Výstup 2025:

- článek Květena bývalého vápencového lomu v Bohdíkově (Severní Morava).

Dějiny města Šumperka (víceletý projekt)

Řešitelé: Jakub Halama, Pavlína Janíčková, Michaela Kollerová, Kristina Lipenská, Lenka Müllerová, Jana Uhlířová

Cílem kolektivního výzkumného víceletého projektu je pokud možno podrobné zpracování dějin města Šumperka od jeho počátků, resp. od počátků osídlení jeho území. Historie města by byla zachycena téměř po současnost, jako zatímní mezník je dán rok 2002, kdy v souvislosti s územněsprávními reformami zanikl okresní úřad a město také ztratilo status okresního města. Dějiny města by měly být v rámci publikace zmapovány pokud možno po všech jeho stránkách. Nebude tedy sledován pouze chronologický vývoj města v jednotlivých časových obdobích (politické dějiny), ale práce se zaměří i na nejrůznější aspekty života města a jeho obyvatel – hospodářství, kulturu, školství, sport, architektonický vývoj, péči o zdraví, každodenní život a další.

Hlavním výstupem tohoto projektu bude publikace o dějinách města Šumperka, v rámci jejích příprav mohou být uveřejňovány studie a články na vybraná dílčí témata. V souvislosti se zpracováváním dílčích témat z dějin města mohou být připravovány i krátkodobé výstavy. Předpokládaný rozsah publikace je okolo 500 stran. Na zpracování jednotlivých úkolů se průběžně pracuje, nicméně zatím není upřesněn předpokládaný termín vydání knihy. Práce navíc ovlivnila také opatření v souvislosti s pandemií, která znemožňovala plnohodnotné využívání služeb archivů a knihoven.

Jednotlivé dílčí úkoly:

I. Hospodářské dějiny města Šumperka

Řešitelka: Michaela Kollerová

Bude pokračováno ve shromažďování podkladů k hospodářskému vývoji města. Budou shromážděny především poznatky z dostupné literatury a pak také bude provedeno dle potřeby studium archivních materiálů, popř. pořízena potřebná fotodokumentace míst spojených s hospodářským vývojem města.

II. Prehistorie a archeologie

Řešitel: Jakub Halama

Víceletý úkol autorského týmu, J. Halama se bude podílet v rámci archeologie – předběžně kapitola Prehistorie a archeologie a částečně též kapitoly Stavební vývoj a Obyvatelstvo.

III. Obyvatelstvo, Správa a politický vývoj

Řešitelka: Pavlína Janíčková

Pokračování studia materiálů a jeho shromažďování k dílčím kapitolám Obyvatelstvo, Správa a politický vývoj.

IV. Stavební vývoj, architektura a Kultura, spolky, sport

Řešitelka: Lenka Müllerová

Úkol zaměřen na badatelský výzkum, odborné zpracování podkladů, příprava textů k dílčím kapitolám Stavební vývoj, architektura a Kultura, spolky, sport.

Úkol pozastaven z důvodu mateřské dovolené.

V. Architektura a stavební vývoj, školství, kultura, náboženství

Řešitelka: Kristina Lipenská

- studium materiálů, příprava textů z témat architektura a stavební vývoj, školství, kultura, náboženství

VI. Přírodní poměry Šumperka

Řešitelka: Jana Uhlířová

Vegetace, fytoocenologie, flóra do připravované publikace o Šumperku. Botanický průzkum zájmového území, fotodokumentace, sbírkotvorná činnost, excerptce literatury.

Nová expozice k dějinám města Zábřeha

Pokud budou VMŠ přiděleny zřizovatelem prostředky na realizaci nové expozice v Muzeu Zábřeh (projektová dokumentace zhotovena v roce 2024), budou zpracovávány do finální podoby podklady.

Podíl na přípravě nové stálé expozice v zábřežském muzeu – starší historie Sitta

Podíl na přípravě nové stálé expozice v zábřežském muzeu – mladší historie Kollerová

Podíl na přípravě nové stálé expozice v zábřežském muzeu – uměleckohistorická část

Lipenská

Cechovní památky Olomouckého kraje

Řešitelé: Pavlína Janíčková, Michaela Kollerová, Mária Kudelová, Zbyněk Žouželka

Projekt podporovaný Olomouckým krajem, na kterém spolupracují všechna jím zřizovaná muzea. Cílem je odborné zpracování vzácných sbírkových předmětů (souborů) ve formě publikace a případné výstavy. Projekt byl v roce 2024 pozastaven z důvodu časové vytíženosti zapojených muzeí řešením jiných, prioritních úkolů.

2.1.1.2 Nové úkoly

Podmalby na skle ze sbírky Vlastivědného muzea v Šumperku

Řešitelé: Luboš Kafka, Mária Kudelová

Revize dokumentace a určení proveniencí u lidových podmaleb na skle, příprava textů k vydání katalogu

Floristický průzkum okolí Bludova

Řešitelka: Jana Uhlířová

Úkol bude zaměřen na dokumentaci vybraných lokalit, na pořízení terénních záznamů o výskytu cévnatých rostlin na vybraných lokalitách a na sběr herbářových položek.

Jedlé plané rostliny na Šumpersku

Řešitelka: Jana Uhlířová

Úkol bude zaměřen na plané rostliny, které mohou člověku sloužit jako potrava. Pozornost bude věnována i historii využívání jednotlivých druhů rostlin našimi předky. Součástí úkolu bude fotodokumentace jedlých planých druhů rostlin a také jejich sběr, a to zejména pro účely výstavy, ale také kvůli rozšíření sbírek.

Výstupy v roce 2025:

- příprava výstavy Plané rostliny v kuchyni
- přednáška Jedlé rostliny v naší přírodě
- sbírkotvorná činnost

Rudy kovů Šumperska a Jesenicka

Řešitelé: Milan Dvořák, Michaela Kollerová (?)

Nerostné bohatství regionu a jeho využívání napříč časem. Zmapování ložisek jednotlivých rud, historie jejich zpracování, technologické postupy, výrobky, zpracovatelské provozy. Prezentace geologických sbírek a také výrobků, nástrojů apod. z historických sbírek muzea.

Výstupy: výstava Rudy kovů Šumperska a Jesenicka (pracovní název).

Historie Klubu českých turistů Zábřeh, k 105. výročí založení odboru Zábřeh

Řešitelé: Mária Kudelová, Jan Sitta

Zpracování historie KČT Zábřeh na základě archivního výzkumu, rešerše z literatury a ze sbírek. Spolupráce s KČT Zábřeh.

- výstava k 105. výročí KČT Zábřeh
- publikační činnost: zajímavost na web
- dokumentace a sbírkotvorná činnost

2.2.2 Podíl na jiném úkolu

2.2.2.1 Pokračující úkoly

Projekt preventivní archeologie (hlavním nositelem Archeologické centrum Olomouc)

Řešitel: J. Halama (garant detektor. průzkumu v okr. Šumperk)

Preventivní detektorové průzkumy ohrožených lokalit v okr. Šumperk (je zároveň součástí interního úkolu Osídlení Mohelnicka, Zábřežska a Šumperka v mladším pravěku) + zajišťování jednotlivých detektorářských nálezů a jejich nálezového kontextu.

Identifikace a dokumentace tradiční lidové kultury

Řešitelka: Mária Kudelová

Výzkum tradiční rukodělné výroby a obyčejové kultury – dokumentace výrobců a nemateriálních statků jako podkladů pro další výzkumy pro zpracování nominací na titul Mistr tradiční rukodělné výroby Olomouckého kraje v dalších letech.

Dokumentace lidové a řemeslné výroby na Šumpersku, posudky a podklady pro činnost v certifikační komisi Jeseníky originální produkt

Řešitelka: Mária Kudelová

Zpracování posudků dle požadavků.

Mapování výskytu káně lesní a káně rousné

Řešitel: Milan Dvořák

Mapování výskytu káně lesní a káně rousné a dalších dravců na vytyčeném koridoru u Zábřehu. Spolupráce na akci BUTEO 2018/2019. Garantem akce je ZO ČSOP 31/O1 Tachov a Muzeum Českého lesa Tachov. Spolupráce na celostátním ornitologickém výzkumu. Monitoring je prováděn vždy v zimním období, okolo 15. listopadu, 15. ledna a 15. března. Lokalita Jestřebí–Pobučí. Úkol je dlouhodobý.

Výstupy 2025:

- Odborný článek

2.2.2.2 Nové úkoly

Na rok 2025 není plánován žádný nový podíl na jiném úkolu.

2.3 Odborná prezentace

2.3.1 Konference

2.3.1.2 Aktivní účast

2.3.1.3 Pasivní účast

V době sestavování plánu nebyly známy konkrétní termíny konferencí, případná účast se tedy bude odvíjet dle aktuální nabídky v průběhu roku 2025.

2.3.2 Semináře

Pořadatel:

V době sestavování plánu není plánováno pořádání konkrétního semináře.

2.3.2.2 Aktivní účast

Semináře odborných komisí při AMG (etnografické, historické, archeologické atd.)

odborní pracovníci

XXV. Svatováclavské setkání v Jeseníku – příspěvek dle tématu ročníku (dosud není znám)

Kollerová

2.3.2.3 Pasivní účast

Účast na seminářích je uváděna pouze rámcově, neboť témata ani termíny seminářů a školení pro rok 2025 nejsou v době tvorby plánu zpravidla ještě zveřejněny. Podrobněji bude vzdělávání zaměstnanců rozpracováno v plánu vzdělávání zaměstnanců VM Šumperk – samostatný dokument.

Přehledy výzkumů na Moravě a ve Slezsku

Halama, Tomešová

Přehledy výzkumů na střední Moravě (Olomouc)

Halama

Seminář k Cesíku a CES

Vepřková

Setkání souvkařů severní Moravy

Dvořák

Seminář AMG na téma Knihovnictví

Lipenská

Floristický kurz ČBS

Uhlířová

Seminář AMG na téma Muzejní pedagogika

edukátor

Inventarizace majetku obcí, krajů, PO a BOZP (dle nabídky)

Červinková

Ekonomické semináře a personalistika (dle nabídky)

Krásná, Stebnická

Zaměstnanci oddělení provozu a výroby (Stoklas, Krňávek, Kopa, Skýva, Pejcha, Novák) absolvují povinná školení – lešenář, svářeč, vysokozdvizný vozík, řidič, motorová pila.

Všichni zaměstnanci se pravidelně zúčastňují školení bezpečnosti práce a požární ochrany.

Zaměstnanci, kteří jsou oprávněni k řízení služebních vozidel, absolvují dle lhůtníku školení

řidičů.

3. Prezentace

3.1 Ediční činnost

3.1.1 Vydané muzeem

3.1.1.1 Vlastní titul

Severní Morava sv. 111

Hajtmarová

Další publikace budou připravovány k vydání (2025, popř. 2026):

Průvodce a katalog k nové expozici loštického hrnčířství v PAK Loštice

Halama, Janíčková

Historie hotelu Grand v Šumperku

Lipenská

Podmalby na skle ze sbírky Vlastivědného muzea v Šumperku

Kudelová

Vlastní tituly na webu www.muzeum-sumperk.cz:

Článek shrnující další část výzkumné práce. Mapování výskytu vybraných druhů brouků.

Dvořák

Krátké shrnutí výsledků ornitologického výzkumu káně lesní a káně rousné.

Dvořák

Kříže, kapličky, boží muka na Šumpersku – další 4 obce, aktualizace databáze.

Janíčková, Kudelová

Historické okénko Šumperska – průběžné seznamování veřejnosti se sbírkou fotografií VMŠ a zajímavostmi z historie regionu.

odb. pracovníci

Aktualizace rubriky Šumperské portréty na webu muzea.

odb. pracovníci

Archeologické okénko

Halama, Tomešová

Prezentace digitalizovaných sbírek na webu muzea (i v rámci projektu Digitalizace sbírkových předmětů).

odb. pracovníci

3.1.1.2 Podíl na edici

3.1.2 Publikační činnost

3.1.2.2 Studie

3.1.2.3 Odborné články

Několik kratších článků k některým archeologickým akcím i nálezům v regionu z roku 2024 – do časopisu Přehled výzkumů (vyd. ARÚ Brno) Tomešová, Halama

Trojice německy hovořících archeologů ze severní Moravy (článek do sborníku z konference Dějiny archeologie v českých zemích a na Slovensku) Halama, Janíčková

Tři osobnosti německého vlastivědného bádání na severní Moravě (článek do SM) Halama, Janíčková

Vodění Jidáše v Klopíně (SM) Kudelová

Mozaika Leopolda Foerstera na náhrobku rodiny Chiari (pracovní název) – SM Lipenská

Fíky a korek. Továrna Antona Schenka v Raškově (pracovní název) – SM Kollerová

Květena bývalého vápencového lomu v Bohdíkově – SM Uhlířová

3.1.2.4 Populárně-vědné články

Príspevky do pravidelnej rubriky Šumperské proměny (Šumperský zpravodaj) Lipenská, Kollerová

Príspevky do seriálu Poklady ze sbírek na webu muzea kurátoři sbírek

3.1.2.5 Informační články

Aktuální informace o výstavách a jiných muzejních aktivitách v regionálním a odborném tisku. kurátoři výstav, vedoucí odd. a pracovišť

Informace na internetu – aktuální informace o výstavách. kurátoři výstav, Zeman, Valová

3.1.2.6 Nálezové zprávy

Průběžné zpracovávání oznámení, hlášení a nálezových zpráv z archeologických dohledů (zde důraz na dopracování stále neodevzdaných nálezových zpráv ze starších archeolog. akcí), výzkumů a detektorových prospekci pro Archeologický ústav (databáze Archeologická mapa ČR). Halama, Tomešová

3.2 Výstavy – číselník odpovídá stanovenému obsahu výroční zprávy o činnosti, vysvětlivky a rozdělení výstav na vlastní a zapůjčené byly zpracovány podle metodiky NIPOS, formulář V-Kult.

Celkem 30 výstav, z toho 7 přechází z roku 2024

Výstavy autorské (3.2.1, 3.2.2) – vlastní výstava je autorsky připravená a ve sledovaném období vykazujícím muzeem zpřístupněná výstava obsahující v převážné míře vlastní exponáty (alespoň 50 %).

3.2.1 Autorské z výzkumu

3.2.1.1 Velikonoce v lidové tradici

Šumperk, Hollarova galerie

březen–duben 2025

Kudelová

3.2.1.2 S námi dojdeš dále

výstava ke 105. výročí KČT

Zábřeh

září–listopad 2025

Kudelová, Sitta

3.2.1.3 Proměny Mohelnice III

Mohelnice

září–listopad 2025

Žouželka

3.2.2 Autorské

3.2.2.1 Jiří Jílek – výstava ke 100. výročí narození

Výstava k výročí narození sochaře a malíře Jiřího Jílka; ve spolupráci s Galerií Jiřího Jílka.

Záštitu převzala Eva Pavlová, senátor Stanislav Balík a starosta města Šumperk Miroslav Adámek.

Šumperk, Výstavní síň

leden–březen 2025

Lipenská

3.2.2.2 Grafický design

Výstava k 20. výročí vzniku oboru grafický design na VOŠ a SPŠ Šumperk

Šumperk, Výstavní síň, Rytířský sál

duben–květen 2025

Lipenská

3.2.2.3 Ludvík Kopka – mistr intarzie

Výstava připomínající 120 let od narození restaurátora a intarzisty Ludvíka Kopky, restaurované sbírkové předměty ze sbírek VM Šumperk

Šumperk, Výstavní síň

září–říjen 2025

Janičková

3.2.2.4 Plané rostliny v kuchyni

Šumperk, Hollarova galerie

výstava ze sbírek VM Šumperk

červen–září 2025

Uhlířová

3.2.2.5 Město čte knihu

Šumperk, Hollarova galerie

listopad 2025

Lipenská

3.2.2.6 Rudy kovů Šumperska a Jesenicka

vznik, vývoj a zajímavosti různých druhů rud z okresu Šumperk z podsbírky šumperského muzea

Šumperk, Výstavní síň

červen–září 2025

Dvořák

3.2.2.7 Výstava hub

tradiční výstava živých hub spojená s mykologickou poradnou

Šumperk, Rytířský sál

září 2025

Uhlířová

3.2.2.8 Blues Alive

Šumperk, Rytířský sál

listopad 2025

Gronychová

3.2.2.9 Vánoční výstava betlémů

Zábřeh

listopad–prosinec 2025

Kudelová

3.2.2.10 Výlet zpět o miliony let – přechází z roku 2024

interaktivní výstava

Šumperk, Muzejíčko

leden–květen 2025

Halama, Gronychová, Drugda A., Drugda R.

3.2.2.11 Hrátky se zvířátky

interaktivní výstava

Šumperk, Muzejíčko

červen–listopad 2025

Kudelová, Drugda

3.2.2.12 Adolf Lang

Výstava k 130. výročí narození amatérského vlastivědného a muzejního pracovníka Adolfa Langa

PAK Loštice

březen–červen 2025

Janíčková

3.2.2.13 Vánoční a zimní motivy v tvorbě Adolfa Kašpara

PAK Loštice

listopad–prosinec 2025

Janíčková

3.2.2.14 Betlémy – přechází z 2024

Šumperk, Rytířský sál

leden 2025

Kudelová

3.2.2.15 Půjdem spolu do Betléma – přechází z roku 2024

Mohelnice

leden 2025

Kudelová, Žouželka

3.2.4 Přejatá aktivně

Výstavy přejaté aktivně – za vlastní se může považovat i taková výstava, na níž jsou instalovány většinou nebo zcela zapůjčené exponáty, ale muzeum takovou výstavu vlastním nákladem připravilo a zhotovilo (např. výstava autorských děl výtvarného umělce, výstava zapůjčené soukromé sbírky určitých artefaktů).

3.2.4.1 Město čte knihu. Filmová expozice Zdeňka a Jana Svěrákových – přechází z roku 2024

Šumperk, Výstavní síň

leden 2025

Lipenská

3.2.4.2 Pohnutá historie. Elektrárna a vila v Háji u Mohelnice – přechází z roku 2024

Výstava zapůjčena z Muzea umění Olomouc, doplněno o vlastní exponáty

Šumperk, Hollarova galerie

září–prosinec 2024

Lipenská

3.2.4.3 150. výročí pivovaru Holba Hanušovice

Výstava k výročí vzniku pivovaru Holba v Hanušovicích

Šumperk, Rytířský sál

únor–březen 2025

Kollerová

3.2.4.4 Výstava k 80. výročí konce 2. světové války

Výstava připravená ve spolupráci s několika spolky zabývajícími se válečnou tematikou připomene nejen 80. výročí konce 2. světové války, ale také 1. světovou válku a problematiku odsunu Němců a dosídlení regionu.

Šumperk, Rytířský sál

19. 6. 2025 - září 2025

Kollerová, A. Drugda

3.2.4.5 Vánoční výstava betlémů

Výstava betlémů zapůjčených z Ústí nad Orlicí, doplněná ze sbírek VM Šumperk

Šumperk, Hollarova galerie

listopad-prosinec 2025

Kudelová

3.2.6 Zapůjčená

3.2.6.1

3.2.7 Putovní vlastní

Výstavy putovní vlastní – za vlastní výstavy se považují i výstavy putovní. Putovní výstavou se rozumí výstava připravená se záměrem, že bude muzeem půjčená a instalovaná mimo původní vlastní výstavní prostory (např. v jiných zařízeních, muzeích, ve školách, v jiných prostorách v obci, v kulturních klubových zařízeních apod.).

3.2.7.1 Čím voní Vánoce – přechází z roku 2024

výstava představí jednotlivé původce vůní; odkud pocházejí, odkdy se používají v českém prostředí

Zábřeh

leden 2025

Kollerová, Uhlířová

3.2.7.2 Cesty křemene

Vznik, vývoj, druhy a zajímavosti z podsbírký šumperského muzea

Zábřeh

únor–duben 2025

Dvořák

3.2.7.3 Ze Zábřeha kolem světa

Zábřeh

květen–září 2025

Drugda, Sitta

3.2.7.4 Kam nechodí slunce, tam chodí lékař

Mohelnice

únor–duben 2025

Kollerová

3.2.7.5 Kolébky a houpačky. Jen se tak trochu zhoupnout

Mohelnice

červen–září 2025

Kudelová, Lipenská, Janíčková

3.2.7.6 Udělej si sám

výstava bude prezentovat domácí umění a domácí výrobu, tzv. „kutilství“, zaměřené na interiér domácnosti v období socialismu

Mohelnice

květen–září 2025

Kudelová

3.2.7.7 Čím voní Vánoce

výstava představí jednotlivé původce vůní; odkud pocházejí, odkdy se používají v českém prostředí

Mohelnice

listopad–prosinec 2025

Kollerová, Uhlířová

3.2.7.8 O perníku – výstava přechází z roku 2024

PAK Loštice

leden 2025

Kudelová

3.3 Expozice

Václav Hollar & lidé – kolekce grafických listů V. Hollara v prostoru Grafického kabinetu V. Hollara – v případě rekonstrukce historické expozice bude Grafický kabinet uzavřen a k obměně dojde až v souvislosti s otevřením nové historické expozice

Muzeum Zábřeh

Pravidelná obměna kolekce grafik po jednom roce

Müllerová

Síň slávy Blues Alive – doplnění o další exponáty

Muzeum Šumperk

Gronychová

Historie města Zábřeh – příprava nové stálé expozice věnované vývoji města Zábřeh
v tamním muzeu Kollerová, Lipenská, Sitta

3.4 Dílny

3.4.1 Autorské

Dílny k aktuálním výstavám a stálým expozicím:

Dílny k výstavám: Velikonoce, Betlémy Kudelová

Dílny ke stálé expozici: Jak vzniká látka na šaty? Kudelová

Dílny a komentované prohlídky ve stálé expozici Hrnčířství na Lošticku Janíčková, Halama

Dílny a komentované prohlídky k expozici Pravěk Mohelnicka Tomešová

Komentované prohlídky a vycházky v rámci celorepublikové akce Archeologické léto (v úvahu přicházejí komentované prohlídky expozice Pravěk Mohelnicka – Tomešová, vycházky na hradiště Stavenice nebo Obersko – Halama; koment. prohlídky exp. loštických pohárů – Halama, Janíčková; event. vycházka na zřícenině hradu Bludov nebo Nový Hrad – Halama)

Komentované prohlídky k výstavám:

Komentované prohlídky k aktuálním výstavám autoři výstav

3.5 Přednášky

Každý pracovník se zařazením kurátor výstav a archeolog musí mít minimálně jednu samostatnou přednášku pro veřejnost. Mezi přednášky se v tomto případě nepočítají komentované prohlídky výstav a expozic.

3.5.1 Autorská z uzavřeného výzkumu

Přednáška nebo vlastivědná vycházka zaměřená na architekturu – v rámci programu festivalu
Den architektury Lipenská

3.5.2 Autorské

Botanická vycházka pro veřejnost – pravděpodobně 2x (Velké Losiny, Šumperk – parky)
Uhlířová

Počátky průmyslu v Mohelnici (60. léta 19. stol. – počátek 20. stol.) Žouželka

Program přednášek bude upřesňován v průběhu roku 2025, přednáškovou činnost pracovníků ovlivňuje také průběžný zájem externích subjektů (např. obcí, škol, TIC, spolků) o přednášky na konkrétní témata.

3.6 Kulturně-výchovná činnost realizovaná externisty

3.6.1 Kulturní projekty obecně

3.6.3 Přednášky

- **Přednáška k výstavě Houby**

Termín: září 2025, povede Tereza Tejklová

3.6.5 Akce jiné

- **Muzeum Šumperk**

15. a 17. dubna 2025 – Velikonoce v muzeu

Kudelová

23. května 2025 – Muzejní noc

Valová, Gronychová

14. 9. 2025 - Šumperský hafan – září

Gronychová, Valová

15. 10. 2025 - Mezinárodní den archeologie

Tomešová, Halama

Adventní tvoření – prosinec

odborní pracovníci, edukátor

- **Muzeum Mohelnice**

Mezinárodní den archeologie, 14. 10. 2025

Tomešová, Halama

- **PAK Loštice**

Den s hrnčíři – září

Janíčková, Halama

16. dubna - Velikonoce v PAK

Janíčková

- **Muzeum Zábřeh**

Soutěže pro školy O poklad paní Magdalény a Toulky zábřežskou minulostí, O přesnou mušku J. E. Welzla

- **Lovecko-lesnické muzeum v Úsově**

Duben – Slavnostní zahájení sezóny

Červenec – Pohádkový den

Září – Bílá paní a strašidla

Říjen – Halloween na zámku Úsov

Dny evropského dědictví – září, volné nebo zvýhodněné vstupy, propagace ve spolupráci s městy (Šumperk, Mohelnice, Zábřeh)

3.7 Internet

3.7.1 Vlastní stránky

Vlastivědné muzeum v Šumperku provozuje webové stránky www.muzeum-sumperk.cz, které v roce 2023 dostaly novou grafickou podobu. Kromě základních povinných údajů o organizaci, kontaktů a dalších identifikačních údajů jsou na webu umístěny informace o všech zařízeních VM Šumperk, stálých expozicích (virtuální prohlídky stálé expozice v šumperském muzeu a expozice Pravěk Mohelnicka v Muzeu Mohelnice a expozice v Lovecko-lesnickém muzeu na zámku Úsov) a výstavách a akcích. Zveřejněny budou digitalizované sbírkové předměty a také bude nově vyřešena prezentace publikací a článků.

Vlastivědné zajímavosti na www.muzeum-sumperk.cz:

- Článek shrnující další část výzkumné práce. Mapování výskytu vybraných druhů brouků. Dvořák
- Krátké shrnutí výsledků ornitologického výzkumu káně lesní a káně rousné. Dvořák
- Kříže, kapličky, boží muka na Šumpersku – další 4 obce, aktualizace databáze. Janíčková, Kudelová
- Historické okénko Šumperska – průběžné seznamování veřejnosti se sbírkou fotografií VMŠ a zajímavostmi z historie regionu. odb. pracovníci
- Aktualizace rubriky Šumperské portréty na webu muzea. odb. pracovníci
- Prezentace digitalizovaných sbírek na webu muzea. odb. pracovníci
- Archeologické okénko. Halama, Tomešová

Facebook muzea:

Historické okénko Šumperska – průběžné seznamování veřejnosti se sbírkou fotografií VMŠ a zajímavostmi z historie regionu. odb. pracovníci

Příspěvky do seriálu Poklady ze sbírek - kurátoři sbírek. odb. pracovníci

Archeologické aktuality. Halama, Tomešová

4. Ostatní činnost

4.1 Odborné posudky

- odborná vyjádření k plánovaným stavebním činnostem a k proběhlým stavbám s archeologickým dohledem či záchranným výzkumem.

4.3 Členství v komisích

- Komise kultury, letopisecká a cestovního ruchu Šumperk Gronychová
- Pracovní skupina pro tradiční lidovou kulturu v Olomouckém kraji Kudelová

- Středomoravská archeologická komise Tomešová, Halama
- Předseda regionální sekce AMG, člen senátu AMG Gronychová
- Oborové komise při AMG jednotliví odborní pracovníci dle zaměření
- Pracovní skupina Olomouckého kraje pro digitalizaci kulturního dědictví ve vlastnictví Olomouckého kraje Kollerová, Kvapilová

4.7 Služby dle zákona 122 – bezplatné

- Kontrola stavebních aktivit v regionu dle požadavků stavebníků
- Záchraný archeologický výzkum dle požadavků stavebníků

4.8 Služby dle zákona 122 – placené

- Kontrola stavebních aktivit v regionu dle požadavků investorů
- Záchraný archeologický výzkum dle požadavků investorů

4.9 Zájmová sdružení u muzea

- Spolupráce s Respekt a tolerance, o. s. Žouželka
- Spolupráce se Společností přátel hradu Bouzova Gronychová, Žouželka

6. Účelové komise

- Redakce Severní Moravy Gronychová, Hajtmarová
- Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost VM v Šumperku
Halama, Lubina, Kollerová, Kudelová, Vepřková + 2 externí spolupracovníci
- Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost Muzea silnic ve Vikýřovicích Kudelová
- Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost VM Jesenicka
Kollerová, Halama/Tomešová, Dvořák
- Certifikační komise pro udělování regionální značky „Jeseníky originální produkt“
Kudelová

